

PALEOGRAFIE II

Dokumenten onder de loep

Burgerlijke stand

Voorbeeld uit de Burgerlijke Stand
van Roeselare:
de geboorteakte van Albrecht Rodenbach

- Humanistisch schrift = ons schrift = geen grote problemen
- Soms archaïsche taal

En vare achttien hondert tachtig, den vijftien twintigsten Juni, ten negen ure voor
middag, zijn voor ons Victor Coussement, schepers, gemachtigde ambtenaren van
den Burgerstand der stad Roeselare, provincie Westvlaanderen, verschenen: Julius
Rodenbach, oud vijf en vijftig jaren, negociant, vader van den overleden, en Désiré
Hoet, oud zeven en twintig jaren, gemeente beoefende, geboort geen blootverwant
van den overleden, inwoners dezer stad, dewelke ons verklaard hebben dat: **Albertus**
Petrus Josephus Mansuetus Ferdinandus Rodenbach, geboren te
Roeselare den zeven en twintigsten October, achttien hondert zes en vijftig, student, aldaar
gehuist, ongehuwd, zoon van Julius Rodenbach voornomd en van Silvia
Amata Delahoutte, oud vijf en veertig jaren, zijne huisvrouw, negociante, ge-
huist in deze stad, overleden is cergisteren, ten elf ure en half 's avonds in zijne woning
in de noordsteat te Roeselare, waaraan dit doodelijk opgemaakt en na overlegging
de Komparanten hebben met ons geteekend:

J. Rodenbach. Gifford.

Overlijdensakte BS Roeselare 19 mei 1810.

De akte is in het Frans opgesteld. Soms vertoont het schrift veel krullen.

L'an-Messidor Cent Vio Le Vieux Mai à dix heures
du matin pardevant nous Francois Servus Maire et
officier de l'état civil de la commune de Roulers
Département de la Lys sont comparus Baptiste
hostent âgé de quarante trois ans et Josie Moons
âgé de cinquante ans l'un et l'autre profession de
l'estime, voisins du défunt domiciliés en cette commune
Lesquels nous ont déclaré que Ciprien Verbeke âgé
de soixante deux ans profession de Marchand mar-
chant, né et domicilié en cette commune pour de goodeliepe
Octave, fils des défunts Pierre et Isabelle Morel
est decédé le Minuit dernier en la Maison N.º 63
Rue de nord. et après lecture faite du présent acte nous
l'avons signé avec le second déclarant et non le
premier qui a dit ne savoir. Cuius

Judocus Moons. Francois Servus

Overlijdensakte uit Franse tijd (27 prairial VII)

Uit de gemeente Gontrode, Kanton Oosterzele, Oost-Vlaanderen): andere benamingen (Schelvedepartement), andere tijdrekening (Republikeinse kalender is nodig om de data om te zetten).

VRÿHEÿD. n^o 6. GELÿKHÿÿD.

Heden den *Indeuzendertigsten* *prairial* *zeventie* jaer der Fransche Republieque, ten *des* *uren* *naer* middag, voor my *Josephus Dammereus* en *S* openbaeren Amptenaar van het Gemeynthe van *Gontrode* Canton van Oosterzele, Departement van de Schelde, verkoren om op te stellen de Acten, geschikt tot het bewaerigen de Geboorten, de Houwelyken en het Overlyden der Borgers, zyn gecompareert in het Huys der Gemeynthe van *Gontrode* *frans merjeansens* *oude* *Sesens* *strij* *gouren* *werckman* *ende* *van* *de* *Volde* *oude* *acht* *strij* *gouren* *werckman* *des* *peest* *tiendelyk* *wonende* *beeten* *ende* *de* *commune* *op* *den* *Wetelwyck* *welke* *comparanten* *mij* *hebben* *verplaat* *als* *dat* *Josephus* *merjeansens* *de* *van* *frans* *merjeansens* *ende* *van* *catarina* *de* *mat* *overleden* *is* *heden* *ten* *des* *hiiren* *naer* *mid* *dag* *in* *den* *ouderdom* *van* *trien* *indertig* *jaeren* *in* *het* *huys* *van* *frans* *merjeansens* *getoan* *op* *den* *Wetelwyck* *naer* *deze* *declaratie* *hebbe* *ik* *my* *terstond* *ter* *dier* *plaetse* *begeven* *en* *my* *verreker* *van* *het* *Overlyden* *van* *Josephus* *merjeansens* *en* *danof* *gemaekt* *den* *tegenwoordigen* *Act*, *die* *frans* *merjeansens* *ende* *van* *de* *Volde* *de* *claranden* *mit* *te* *comen* *geteekent* *met* *my*.

S. Dammereus
Gedaen in het Huys der Gemeynthe van
jaer als boven.

den dag, maend ende
Josephus Dammereus
agt

Formulier BS in Franse tijd (jaar IX)

ACTE
de
N A I S S A N C E.

M A I R I E D E *Coccherie*
ARRONDISSEMENT COMMUNAL DE BRUGES.

Du jour du mois de l'an neuf de la République.

ACTE DE NAISSANCE d
né le à heure d fil de ans,
de profession, âgé de
natif de la Commune d et de
âgée de ans, native de la Commune d

Le sexe de l'Enfant a été reconnu être

Premier témoin,	âgé de	ans,	profession,
domicilié à	Second témoin,		âgé de
ans,	de profession,	domicilié à	
et ont signé			

Constaté suivant la Loi par moi Maire de la Commune
de *St-Martin* faisant fonctions d'Officier public de l'État Civil.

Voorbeelden uit parochieregisters

- De taal is in het Latijn. Hulpmiddel: woordenlijstjes, woordenboeken.
- Maak je vertrouwd met de verschillende uitgangen naargelang de naamval (afzonderlijke les)
- Lees eens een volledige bladzijde en beperk je niet tot de ene akte die je zoekt.

1751 Doopakte Denderwindeke

Die 4 Januarii Baptizata est Elisabetha Pleck f. ^a Adriani et Catharinae van Snick Conj.; susceptores erant Gerardus van Assche et Elisabetha Mertens.
Die 8 Januarii Baptizatus est Ferdinandus de Smet filius Cornelii et Lvini Buyl Conj.; susceptores erant Laurentius Buij et Angelina van Laethem.
Die 21 Januarii Baptizatus est Gerardus Verremont f. Joannis et Mariae van Ereweghen Conj.; susceptores erant Gerardus de Ganseman et Joanna Maria Verremont.
Die 23 Januarii Baptizatus est Egidius de Fraine f. Claudii et Anne Marie vander Poorten Conj.; susceptores erant Egidius de Fraine et Norbertina

- Die 4 Januarii Baptizata est Elisabetha Pleck filia Adriani et Catharinae Van Snick conjugum, susceptores erant Gerardus Van Assche et Elisabetha Mertens.
- Die 8 januarii Baptizatus est Ferdinandus de Smet filius Cornelii et Lvini Buyl conjugum, susceptores erant Laurentius Buijl et Angelina Van Laethem.
- Die 21 Januarii Baptizatus est Gerardus Verremont filius Joannis et Mariae Van Ereweghen conjugum. Susceptores erant Gerardus de Ganseman et Joanna Maria Verremont.
- Die 23 januarii Baptizatus est Egidius de Fraine filius Claudii et Anne Marie vander Poorten conjugum. Susceptores erant Egidius de Fraine et Norbertina ...

Overlijdensakte Kortrijk (1790)

Bovenaan later aangebracht folionummer. In rand wordt de familienaam herhaald. De akte is in het Nederlands (niet in het Latijn!).. De akte bevat veel inlichtingen.

- Den dertigsten november 1700 negentig 's morgens ten elf uren is in den ouderdom van 81 jaren binnen dese stad overleden en den tweeden december begraven met 4 missen Theresia Mathine de Backere geboortig van S. Salvators te Ghent maer inwoonster van dese prochie binnen stad, weduwe van Jacobus Popelier en dochter van Joannes Baptista en van Joanna Petronilla Van de Water quod testor R. de Saedeleer pastor.

Den Dertigsten November 1700 Negentig 1847
S morgens ten elf uren is in den ouderdom
van 81 jaren, binnen dese stad overleden,
en den tweeden december begraven met
4 missen Theresia Mathine de Backere
geboortig van S. Salvators te Ghent, maar
inwoonster van dese prochie binnen stad,
Weduwe van Jacobus Popelier en dochter
van Joannes Baptista en van Joanna
Petronilla Van de Water. quod testor
R. de Saedeleer pastor.
Denersten decem ber 1700 Negentig S morgens
ten een uren, is binnen dese stad doot
beizeld ge comen, en den 2 begraven met
het Cruys het Soontjen van Guillelmo

Doopakte Kortrijk St.-Maarten 1702

- Baptisata est Catharina Bernarda Jacoba f(ili)a legitma Guilliëlma Vermersch et Mari(a)e Van Leerenberghe coniugum, nata de nocte hora 2a (secunda), susceptores fuerunt Jacobus Dierijck et Catharina Van Corsellis. De Surmont, visitorator.
- Baptisatus est Laurentius f(iliu)s legit(imus) Guilliëlmi no(min)e et Elisabeth Tijtgat coniugum, natus hodie post prandium (= eig. ontbijt, het tweede ontbijt om twaalf uur, vandaar algemeen maaltijd, hier een tijdsaanduiding) hora 2a, susceptores fuerunt Laurentius Roels, et Teresia Carliers. De Surmont, visitorator.

1702
 14th April 1702 Baptisata est Catharina Bernarda Jacoba f.
 Vermersch legitima Guilliëlmi Vermersch et Mariæ van
 Leerenberghe coniugum, nata de nocte hora
 2^a, susceptores fuerunt Jacobus Dierijck,
 et Catharina van Corsellis. De Surmont visitorator.

14th April 1702 Baptisatus est Laurentius f. legit. Guilliëlmi -
 Elisabeth Tijtgat coniugum natus hodie
 post prandium hora 2^a, susceptores fuerunt
 Laurentius Roels, et Teresia Carliers.
 De Surmont visitorator.

Overlijdensakte Kortrijk

Overlijdensakte bevatten soms heel weinig gegevens. Hier zijn wel interessante details bijgevoegd: arme, 3 lessen (lectiones), 2 missen, voorkercke, middelkercke, kerckhof (plaats van begrafenis) prochie Cortrycke = Kortrijk)buiten (Sint-Maartens had twee pastoors één voor K-binnen en één voor K-buiten.

<u>Julius 1704</u>		
2	kind guilielmo Van de melle kerckhof	
3	marij lievens een misse	
4	kind Royer cromtyck kerckhof	
5	guilielmo de Meester 2 missen	
7	fransis p lauske 3 lesse kerckhof	
7	gabobus yollinck 2 missen	
8	kind guilielmo Vande Walle kerckhof	
8	kind laevens Ind gart kerckhof	
8	Rogier Van marcke een misse	
12	kind yiter gijck kerckhof	
15	guilielmo misse 9 lesse Van der	

Een document ontleden: een oud voorbeeld

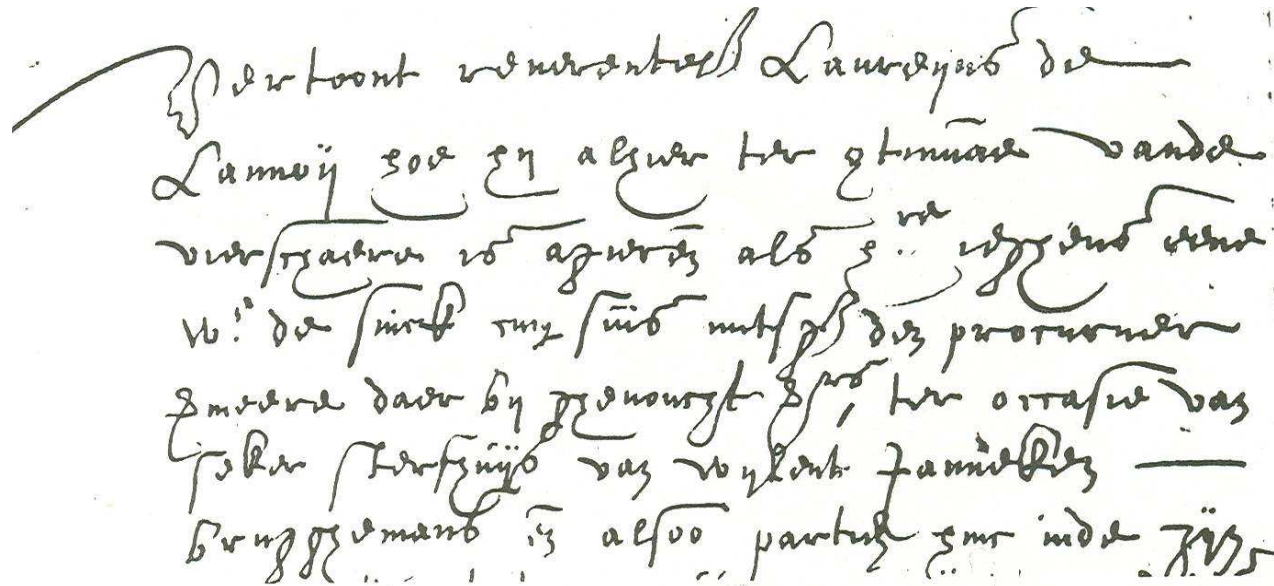
- Uit welke tijd ?
 - Welk lettertype?
 - Welk geschrift?
 - Welke streek?
 - Welke taal?
 - Hulpmiddelen?
- 1551
 - Gotiek cursief
 - Verzorgd klerkenschrift
 - Hertogdom Brabant
 - Oud-Nederlands
 - Middelnederlands
handwoordenboek

Voorbeeld van Gotiek cursief 1551

Den XXIXen dach van de voorseide maent, was meester Marc van de Velde, betaelt
 van dat hij lasten van den college ghereyst hadde thove binnen der stede van Binst
 ende Bruesselle, ende aldaer ghesolliciteert staet ende surceance van den
 executoriale, vercreghen bij den anderen Drien leden van Vlaendren, omme
 texecuteren van die van der nacie van Spaeignen residerende binnen deser stede, ter
 cause van den impoosten, cours hebbende binnen Vlaendren, daerinne hij vachierde
 XXI daeghen, comt ...

- Den XXIXen dach van de voorseide maent, was meester Marc van de Velde, betaelt van dat hij lasten van den college ghereyst hadde thove binnen der stede van Binst ende Bruesselle, ende aldaer ghesolliciteert staet ende surceance van den executoriale, vercreghen bij den anderen Drien leden van Vlaendren, omme texecuteren van die van der nacie van Spaeignen residerende binnen deser stede, ter cause van den impoosten, cours hebbende binnen Vlaendren, daerinne hij vachierde XXI daeghen, comt ...

Gotiek cursief



Vertoont reverentelick Laureyns de
 Lannoy soo en alhier ter ghinnade vande
 vierschaere is agierende als heesschere jehens eene
 wed. de snick cum suis mitsghaeders den procuruer
 Vermeere daerbij ghevoucht, ter occasie van
 seker sterfhuys van wijlent Janneken
 Brugghemans, ende alsoo partijen hinc inde zijn...

- Vertoont reverentelick Laureyns de Lannoy hoe dat hij alhier ter continuatie van de vierschaere is agierende als heesschere jehens eene weduwe de Snick cum suis mitsghaeders den procuruer Vermeere daerbij ghevoucht, verweerders, ter occasie van seker sterfhuys van wijlent Janneken Brugghemans, ende alsoo partijen hinc inde zijn...

Schrift dat het gotieke alfabet, op de p na, getrouw blijft, doch 'mager' is, omdat het evenals het humanistische schrift met scherpe pen is geschreven.

Buitenpoorterslijst van Kortrijk, Lendeledede 1569

Greco Bart fl Roigard
 Roigard fangre fl Emoy
 p b r i f f e r b a n d e f i n e l l e f l t a n d
 G e o f f
 D u r a n f i n u a r d f l t a n d
 G e l l e y
 L i m b e r t v a n d e r m u r f t f l a d u o y
 E n e l c b v a n d e b o o d e f l v n g e n s
 R o i g u e r v a n d e r e e f f f l p u k t e r b
 R o i g u e r d e c a e l o p b o f l r e e m e r b
 R o i g u e r d e m u l t e r f l g n e u r e a b
 E n n v e e t h f l t a n d
 J a n B u c k i n f l t o o b
 E g e r a n t v a n d e r b e e q u e f l f r a n s o r b
 J a r o p d e g r a n t f l t a n d
 D o b e l e y m a n e r f l t o o b
 G r e t t e v a n d e r b a g g e r f l t a n d
 M a n f i n c a n t e r b f l t o o b
 J o f f m u r m a n t e r v e l g r e e d
 J o m i d e r m a n t e l e m
 M a n f i d e e q f l m u n g u e
 J o o b d e v a e n f l t o o b
 J a r o p v a n d e r b o g a n d e f l p a f f a n t b
 D e v i t a d e c o r q f l a n g u e
 E p r i f t m v a n d e r b o g a n d e f a p a f f a n t b
 E p o n a b
 E m a n f i n
 E m a n f i n
 J o o b d e b l a n c e f l a n d e b
 J a n d e c o r q f l t o o b
 J a n d e c o r a n t f l t o o b
 J a n c o r f l v e l t a b
 J o o b d e r a y e n f l t o o b
 J a n v e l l e n f l p u k t e r b
 D u e l l e m d e t a n t f l g r e u t
 f r a n s o r b t a n t e r b f l p u k t e r b

[illegible]

Gillis Baes fs Roegiers, Roegar
Tanghe fs Simon, Christoffle Vander
Faylle fs Jans, Clays, Wille, Betkin
Stuvars fs Jans, Lauwers Vander
Mersch fs Adriaen, Gilles Vande
Voorde fs Vinchent, Rogier Vander
Eecke fs Pieters, Roigier de Callewe
fs Oliviers, Roigier de Noble fs
Meuwels, Tram Vellin fs Jans, Jan
Buckin fs Joos, Gheerart Vander
Becque fs Fransois enz

Staat van goed

Guldegebruyde
27 July 1614



Stadit vandy goede dinstygh
Dout machy groeyne maertyns als
Gouderygher geslachten stoffen
van Carels benoot ter salygher memorie
overleden in de maent van meye
XVIcderthiene (1613) den
welcken heeft achterghelaeten
vyf kinderen, te wetene Jooskin
Benoot, kindt van zyn eerste
huwelyck ende Hanskin, Pierken,
Janneken, Sintgin Benoot alle
kinderen om te deelen in de
achterghelaeten successie van
Carels Benoot, alle kinderen om
te deelen in de achterghelaeten
successie van Carels Benoot,
haerlieder vadere. Vocht vander
zelter weesen over de
vaderlycke zyde Pieter Benoot
filius Joos in Sente Loeys Vyfve
ende vocht over de moederlycke
zyde Maeerten Vander Donck fs
Joos wonachtich in Avelghem,
welcken staedt ghemaecht es
Vlen julyus 1613 inder manieren
hier naervolghende ...

- Overgebracht up den XVlen mey 1617
- Staedt vanden goede die scryftelyck doet maeken Pieryne Maertyns als houderyghe ten ghedieden sterfhuuze van Carels Benoot ter salygher memorie, overleden in de maent van meye XVIcderthiene (1613) den welcken heeft achterghelaeten vyf kinderen, te wetene Jooskin Benoot, kindt van zyn eerste huwelyck ende Hanskin, Pierken, Janneken, Sintgin Benoot alle kinderen om te deelen in de achterghelaeten successie van Carels Benoot, alle kinderen om te deelen in de achterghelaeten successie van Carels Benoot, haerlieder vadere. Vocht vander zelter weesen over de vaderlycke zyde Pieter Benoot filius Joos in Sente Loeys Vyfve ende vocht over de moederlycke zyde Maeerten Vander Donck fs Joos wonachtich in Avelghem, welcken staedt ghemaecht es Vlen julyus 1613 inder manieren hier naervolghende ...

Item noch twee calfdraghende coy beesten gheeximeert tsmaen vij £ gr	1 £ 7 s
Item noch een varwe coebeeste ^{incl. runder.}	— 1 £ 7 s
Item een ^{incl. runder.} ande koutse	— 2 £ 8 s
Item een ^{incl. runder.} ande koutse	— 2 £ 8 s
Item noch een gheeximeert tsmaen coebeeste	— 1 £ 7 s
Een onde koutse	— 6 s
Een onde koutse	— 1 £ 7 s
Een onde koutse	— 6 s 6 d
Een onde koutse	— 1 £ 7 s
Een onde koutse	— 1 £ 7 s
Een onde koutse	— 2 £ 8 s
Een onde koutse	— 6 s
Item noch een varwe coebeeste tsmaen vij £ gr	— 1 £ 7 s
Een onde koutse	— 2 £ 8 s

- Fragment uit een staat van goed (cf supra) met inventaris van roerende goederen. De geschatte bedragen geven een indruk van de toenmalige geldwaarde (in ponden groten: 1 pond groten Vlaamse = 12 pond parisis – 1 schelling groot = 12 groten / 1 groot = 12 penningen = 1/2 stuiver

Item noch twee
calfdraghende coybeesten
gheeximeert tsmaen vij £ gr.

- Item noch een varwe
coebeeste ij £ gr.

Staat van goed GA Harelbeke (114 b) 1683

Under ghebroecht by de
 houterigge in persoon
 present Jan Vanden Bogaerde
 als booght vande oude van XXIII jaeren in
 handene van dheeren Delatens proost,
 Guilhae(me) Leupe, Vincent Veys, Jan
 Dhajere ende Guillaeme Boutens naer dien
 houterigge dsen staet heeft bevestich(t)
 ende gheuseert desen Xlen july 1684.

Voor myn heeren proost, burg(meeste)re
 ende schepenen der stede van Haerlebeke.

Staet van goede ten sterfhuijse van Jan
 Coopman f(iliu)s Jan overleden binnen der
 voorseydestede den lesten dach van Xbre
 (december) vanden verleden jare 1683, den
 welcken heeft achtergelaeten Joannes
 Bpate, Jacobus Coopman, Janneken ende
 Franchoijseken Coopman, al filii et filiae
 Jans, al geprocreert by Marie Herman f(ili)a
 Matthijs, houterige gebleven ten selven
 sterfhuyse, welcken kinderen al tsaemen
 maecken vier staecken ditte om(m)e bij
 elcken van hunl(ieden) te deelen in baeten
 ende commeren naer vuytwijsens de
 gedecreteerde costuyme, ende gem(ene)
 ordonnan(tien) welcken staet is ghemaect
 in de manieren soo zyn ...

- Rand: overghebrocht by de houterigge in persoon present Jan Vanden Bogaerde als voocht over de weesen van vaderl(ycke) syde ende Janneken Coopman haere dochtere vande oude van XXIII jaeren in handene van dheeren Delatens proost, Guilhae(me) Leupe, Vincent Veys, Jan Dhajere ende Guillaeme Boutens naer dien houterigge dsen staet heeft bevestich(t) ende gheuseert desen Xlen july 1684.
- Voor myn heeren proost, burg(meeste)re ende schepenen der stede van Haerlebeke.
- Staet van goede ten sterfhuijse van Jan Coopman f(iliu)s Jan overleden binnen der voorseydestede den lesten dach van Xbre (december) vanden verleden jare 1683, den welcken heeft achtergelaeten Joannes Bpate, Jacobus Coopman, Janneken ende Franchoijseken Coopman, al filii et filiae Jans, al geprocreert by Marie Herman f(ili)a Matthijs, houterige gebleven ten selven sterfhuyse, welcken kinderen al tsaemen maecken vier staecken ditte om(m)e bij elcken van hunl(ieden) te deelen in baeten ende commeren naer vuytwijsens de gedecreteerde costuyme, ende gem(ene) ordonnan(tien) welcken staet is ghemaect in de manieren soo zyn ...

Gerechtighe akte (OSAK 1706)

Lauwers de Brune fs Joos oudt 76 jaeren ofte
 daerontrent erfachtich inwoonder der prochie van
 Huele tuucht ende deposeert instantie alsvooren wel te
 weten dat den voorn(oemde) heere baron van Huele
 van allen ouden tyde binnen zynen ghedyncken gehadt
 heeft vryen wech ter excluse van alle andere leedende
 hutten hove van Huele over de Waetermulene naer
 Curtrycke die hy oversulckx van wegghen den heere
 heeft zynen sluijfen met een baille voor de lesten
 troublen ende zedert mitg(adern) geduerende de zelve
 troublen met eene ketene sluitende inde staecken
 vande zelve baille met een slot gesien hebbende den
 sluetere van tselve slot ligghende en berustende
 zomtyts onder den ghenen in pachte houdende de
 mulene vande zelve heere gehevende voor redene
 van wetenschap dat hy deposant van over de jaeren
 40 ofte daerontrent gewoont heeft ende de peerden
 gevoert ten huuse van een(en) Jan de Boosere up
 tgoet daer jeghenwordel(yck) wuent Gheeraert Van
 Hamme zeer naer den voorn(oemde) wech ende
 watermuellene sonder dat hy voerende eenich houdt
 ofte andere waere vutter naeme van zynen
 voorn(oemde) meestere daer den zelve wech heeft
 moghen passeren, verclaeren voorts den zelve wech
 ten laste vande anghelende ofte andersins noynt
 thebben zynen ofte weten schauwen, zoo hy oock
 verclaert de staecken van de zelve oude baille noch
 thebben zynen staen ten syde ende inde zelve plaetse
 daer de nieuwe baille jeghenwoordelyck gestelt es ofte
 daerontrent sluytende zyne depositie met belofte van
 ratificatie

Lauwers de Brune fs Joos oudt 76 jaeren ofte
 daerontrent erfachtich inwoonder der prochie van
 Huele tuucht ende deposeert instantie alsvooren wel te
 weten dat den voorn(oemde) heere baron van Huele
 van allen ouden tyde binnen zynen ghedyncken gehadt
 heeft vryen wech ter excluse van alle andere leedende
 hutten hove van Huele over de Waetermulene naer
 Curtrycke die hy oversulckx van wegghen den heere
 heeft zynen sluijfen met een baille voor de lesten
 troublen ende zedert mitg(adern) geduerende de zelve
 troublen met eene ketene sluitende inde staecken
 vande zelve baille met een slot gesien hebbende den
 sluetere van tselve slot ligghende en berustende
 zomtyts onder den ghenen in pachte houdende de
 mulene vande zelve heere gehevende voor redene
 van wetenschap dat hy deposant van over de jaeren
 40 ofte daerontrent gewoont heeft ende de peerden
 gevoert ten huuse van een(en) Jan de Boosere up
 tgoet daer jeghenwordel(yck) wuent Gheeraert Van
 Hamme zeer naer den voorn(oemde) wech ende
 watermuellene sonder dat hy voerende eenich houdt
 ofte andere waere vutter naeme van zynen
 voorn(oemde) meestere daer den zelve wech heeft
 moghen passeren, verclaeren voorts den zelve wech
 ten laste vande anghelende ofte andersins noynt
 thebben zynen ofte weten schauwen, zoo hy oock
 verclaert de staecken van de zelve oude baille noch
 thebben zynen staen ten syde ende inde zelve plaetse
 daer de nieuwe baille jeghenwoordelyck gestelt es ofte
 daerontrent sluytende zyne depositie met belofte van
 ratificatie

Lauwers de Brune fs Joos oudt 76 jaeren ofte
 daerontrent erfachtich inwoonder der prochie van
 Huele tuucht ende deposeert instantie alsvooren wel te
 weten dat den voorn(oemde) heere baron van Huele
 van allen ouden tyde binnen zynen ghedyncken gehadt
 heeft vryen wech ter excluse van alle andere leedende
 hutten hove van Huele over de Waetermulene naer
 Curtrycke die hy oversulckx van wegghen den heere
 heeft zynen sluijfen met een baille voor de lesten
 troublen ende zedert mitg(adern) geduerende de zelve
 troublen met eene ketene sluitende inde staecken
 vande zelve baille met een slot gesien hebbende den
 sluetere van tselve slot ligghende en berustende
 zomtyts onder den ghenen in pachte houdende de
 mulene vande zelve heere gehevende voor redene
 van wetenschap dat hy deposant van over de jaeren
 40 ofte daerontrent gewoont heeft ende de peerden
 gevoert ten huuse van een(en) Jan de Boosere up
 tgoet daer jeghenwordel(yck) wuent Gheeraert Van
 Hamme zeer naer den voorn(oemde) wech ende
 watermuellene sonder dat hy voerende eenich houdt
 ofte andere waere vutter naeme van zynen
 voorn(oemde) meestere daer den zelve wech heeft
 moghen passeren, verclaeren voorts den zelve wech
 ten laste vande anghelende ofte andersins noynt
 thebben zynen ofte weten schauwen, zoo hy oock
 verclaert de staecken van de zelve oude baille noch
 thebben zynen staen ten syde ende inde zelve plaetse
 daer de nieuwe baille jeghenwoordelyck gestelt es ofte
 daerontrent sluytende zyne depositie met belofte van
 ratificatie

- RAK, OSAK, 1706,
- Lauwers de Brune fs Joos oudt 76 jaeren ofte daerontrent erfachtich inwoonder der prochie van Huele tuucht ende deposeert instantie alsvooren wel te weten dat den voorn(oemde) heere baron van Huele van allen ouden tyde binnen zynen ghedyncken gehadt heeft vryen wech ter excluse van alle andere leedende hutten hove van Huele over de Waetermulene naer Curtrycke die hy oversulckx van wegghen den heere heeft zynen sluijfen met een baille voor de lesten troublen ende zedert mitg(adern) geduerende de zelve troublen met eene ketene sluitende inde staecken vande zelve baille met een slot gesien hebbende den sluetere van tselve slot ligghende en berustende zomtyts onder den ghenen in pachte houdende de mulene vande zelve heere gehevende voor redene van wetenschap dat hy deposant van over de jaeren 40 ofte daerontrent gewoont heeft ende de peerden gevoert ten huuse van een(en) Jan de Boosere up tgoet daer jeghenwordel(yck) wuent Gheeraert Van Hamme zeer naer den voorn(oemde) wech ende watermuellene sonder dat hy voerende eenich houdt ofte andere waere vutter naeme van zynen voorn(oemde) meestere daer den zelve wech heeft moghen passeren, verclaeren voorts den zelve wech ten laste vande anghelende ofte andersins noynt thebben zynen ofte weten schauwen, zoo hy oock verclaert de staecken van de zelve oude baille noch thebben zynen staen ten syde ende inde zelve plaetse daer de nieuwe baille jeghenwoordelyck gestelt es ofte daerontrent sluytende zyne depositie met belofte van ratificatie
- Tmerck van Lauwers de Bruyne.
- Akte van 1615.
- Het betreft getuigenissen van het plaatsen van een nieuwe afsluiting aan de weg leidende van het hof van Heule over de Watermolen

Denombrement

WEVELGHEM

Dit naervolghende is de grootte rapport
en denombrement van eenen leene ende
heerschepe dat ick Pieter Van Alstein houdende
ben in leene ende manschepe van Ed. ende
Weerde heeren hoochpointers ende Vrij
Schepenen van de Casselrye van
Cortrycke by engagemente van sijne
Con(inclijkcke) Ma(jestey)t van Spaingnen
vercreghen hebbende tleenhof vanden castele
van Cortrijcke mij competeren(de) by coope van
Pizeter Van Heule de jonghe wesende d'heft
vanden goede ende leene ghenampt tgoet
inde Hoije gheleghen inde prochie van
Wevelghem upde noortsijde vande riviere
vande Leije consisterende tselve mijn deel ende
leen volghende de partaige en vercavelinghe
ghedaen tusschen den voors(eiden) Pieter
ende Anthone van Heule inde naervolghende
partijen, alvorende de hofstede, boomgaert
metten upstal (= onbebouwd erf) tsaemen groot
thien hondert ende seven roen, palende oost
ende noort jehens t'wederdeel van desen
leene, competerende den voors(eiden) Sr. ...

- Dit naervolghende is de grootte, rapport en denombrement van eenen leene ende heerschepe dat ick Pieter Van Alstein houdende bem (= ben) in leene ende manschepe van Ed(elen) ende Weerde heeren hoochpointers ende Vrij Schepenen van de Casselrye van Cortrycke by engagemente van sijne Con(inclijkcke) Ma(jestey)t van Spaingnen vercreghen hebbende tleenhof vanden castele van Cortrijcke mij competeren(de) by coope van Pizeter Van Heule de jonghe wesende d'heft vanden goede ende leene ghenampt tgoet inde Hoije gheleghen inde prochie van Wevelghem upde noortsijde vande riviere vande Leije consisterende tselve mijn deel ende leen volghende de partaige en vercavelinghe ghedaen tusschen den voors(eiden) Pieter ende Anthone van Heule inde naervolghende partijen, alvorende de hofstede, boomgaert metten upstal (= onbebouwd erf) tsaemen groot thien hondert ende seven roen, palende oost ende noort jehens t'wederdeel van desen leene, competerende den voorseiden Sr. ...

BESLUIT

- Situeer een document in zijn tijd.
- Weet waarover het gaat.
- Sommier inzicht in oude instellingen is onontbeerlijk.
- Beperk je niet tot de parochieregisters.
- Enkele voorbeelden.
- Poorterslijsten
- Staten van goed
- Notariële akten
- Wettelijke passeringen
- Gerechtelijke akten
- Renteboeken
- Leenboeken enz

HANDLEIDING BESTUDEREN SPAART VEEL TIJD UIT !



- Al onze handleiding geconsulteerd? Je vindt er de nodige uitleg over instellingen en allerlei documenten uit vroegere en recente tijden.